

Međunarodne organizacije kao subjekti međunarodne trgovine

Međunarodna trgovina

Visoka poslovna škola strukovnih studija Novi Sad

Međunarodne organizacije kao subjekti međunarodne trgovine

- Države formiraju međunarodne organizacije sa ciljem da one obaljavaju funkcije koje su od zajedničkog interesa i na taj način institucionalizuju svoje odnose
- **Međunarodne organizacije predstavljaju** udurženja tri ili više država osnovanih sa određenim ciljem
- Kada međunarodne organizacije osnivaju države onda govorimo o **međunarodnim međudržavnim (međuvladinim) oraganizacijama**, dok su sve ostale **međunarodne nevladine organizacije**

- Prva međunarodna univerzalna organizacija „**Društvo naroda**“ (1919) imala je značajne ingerencije u obavljanju međunarodnih trgovinskih odnosa svojih članica
- **Međunarodne ekonomske organizacije** – institucionalizuju međunarodne ekonomske odnose država članica
- Regulisanjem međunarodnih finansijskih odnosa bave se **MMF i Svetska banka**, i njih nazivamo **međunarodne finansijske organizacije**

- Glavni regulator međunarodnih trgovinskih odnosa u svetu je **Svetska trgovinska organizacija** (World Trade Organization – WTO) i ona predstavlja **međunarodnu trgovinsku organizaciju**
- U zavisnosti od broja članica međunarodne organizacije možemo podeliti na:
  1. **Plilateralne (višestране) međunarodne organizacije**
  2. **Multilateralne međunarodne organizacije**

- Najznačajnije plulateralne organizacije su **regionalne ekonomske integracije**
- Ukoliko **regionalne** integracije vrše liberalizaciju režima međunarodne trgovine u određenom regionu onda govorimo o **regionalnim trgovinskim integrativnim organizacijama**
- Kada jedna organizacija okuplja skoro sve nacionalne privrede na svetu reč je o **međunarodnim organizacijama univerzalnim po svom članstvu**
- Međutim, organizacije mogu biti i univerzalne po svojoj nadležnosti u određenoj oblasti (Društvo naroda, UN)

- **Međunarodne robne organizacije** – institucionalizuju međunarodnu trgovinu primarnim proizvodim (Međunarodna organizacija za trgovinu drvetom)
- **Međunarodne poslovne organizacije** – predstavljaju međunarodne nevladine organizacije osnovane kao udruženja privrednih subjekata sa ciljem zastupanja njihovih interesa pred državnim organima i međunarodnim međuvaladinim organizacijama (Međunarodna trgovinska komora, Međunarodna federacija udruženja špeditera, Međunarodna transportna komora)

- **Nadnacionalne međunarodne organizacije** - imaju deo suverenog odlučivanja u pojedinim pitanjima koja potiče iz prenete suverenosti sa država članica
- **Ekonomska unija Belgije i Luksemburga (1921)** koja je kasnije prerasla u Carinsku uniju Holandije, Belgije i Luksemburga (BENELUX)
- **WTO (1995)** – ključni datum razvoja međunarodnih organizacija
- **Osnovna funkcija ove organizacije je vođenje globalne ekonomske politike u koordinaciji sa MMF-om i Svetskom bankom**

-
- **WTO** poseduje mehanizam za reviziju spoljnotrgovinskih politika i mehanizam za rešavanje sporova
  - Međunarodne ekonomske organizacije postale su značajan subjekt međunarodne trgovine